
Geologie op Mars

Mars heeft de mens altijd al gefascineerd. Met al wat aan vindingrijkheid en vernuft kon worden gemobiliseerd slaagde men er in de loop van eeuwen in veel gegevens van de raadselachtige Rode Planeet boven tafel te krijgen. Feiten, die achteraf gezien verbazen door hun precisie, ondanks de grote afstand die ons scheidt en de vertroebelende werking van de aardse dampkring.

Levend in het Buitenaardse Tijdperk zijn wij nu getuigen van de (nog) onbemande reizen naar Mars, van bestuurbare objecten, die al fotograferend in banen op afstand om de planeet cirkelen of die door voortbewegen op de Marsbodem zelf, de remmende factoren van afstand en dampkring hebben opgeheven.

Eindeloos veel details zijn al via de Marsreizen bekend geworden. Fascinerende beelden in grote scherpte zijn van het Marsoppervlak naar Aarde gezonden. Hieruit blijken grote overeenkomsten tussen Aarde en Mars qua opbouw en geschiedenis. Overeenkomsten die te vertalen zijn in geologische fenomenen. Was het enkele tientallen jaren nog ondenkbaar dat we ook maar iets van het Marsoppervlak konden zien, momenteel is er al zoveel materiaal voorhanden, dat zelfs een Gea-nummer aan de geologische aspecten van Mars kon worden overwogen. Deze Gea bewijst dat het bij overwegen alleen niet zou blijven!

Natuurlijk zijn tegen een themanummer over een buitenaardse planeet veel maren in te brengen. De grote concurrent bij zo'n prestigieus project als dit is natuurlijk het internet, waar gegevens als de hier in druk vertoonde afbeeldingen op diverse uitstekende sites te vinden zijn. En dat oneindig veel meer terreinen kan bestrijken dan in één Gea-nummer kon worden samengeperst.

Toch is het zoeken op internet niet iedereen gegeven. Als drukwerk komen de afbeeldingen beter tot hun recht.

Ook is het niet allemaal zo duidelijk wat de geologische achtergrond van al die Martiaanse structuren nu eigenlijk is.

Wij vonden enkele geologen bereid hun kennis van de aardse geologie los te laten op wat uit Mars-afbeeldingen naar voren komt. Met grote geestdrift en voortvarendheid hebben de auteurs aan de hun voorgelegde vraag gehoor gegeven. Kennelijk was het onderwerp het hele Gea-Marsteam op het lijf geschreven. Daarom hebben wij er goed vertrouwen in, dat deze vonk van enthousiasme naar de lezers zal overslaan.

In onze eigen taal – de taal van Mars schijnt voornamelijk Engels te zijn – hebben we nu een entree om een nieuwe wereld vol ontdekkingen binnen te gaan. Het is te voorzien dat bij het almaar omvangrijker wordende beeldmateriaal dat via de orbiters tot ons komt de details steeds duidelijker zullen worden en het Marsbeeld completer. Nieuwe inzichten zullen op den duur wellicht enkele van de hier getrokken conclusies weerleggen – ook in dit nummer zijn niet alle auteurs het met elkaar eens: het begrijpen van de Marsgeologie staat nog maar aan het begin. Maar de drang om van de buitenaardse planeten van ons zonnestelsel meer te weten is onstuitbaar. Deze zucht tot weten wordt gevoed door miljoenen treffers op het – voor ditmaal – onvolprezen internet, waarop steeds weer nieuwe vondsten en beelden gepubliceerd worden. En die door het beschikbaar stellen ervan als *public domain* algemeen toegankelijk zijn. Zoek en vind!

NASA en ESA hebben hun publiekgerichte taak goed begrepen. Wij zijn deze instellingen veel dank verschuldigd voor de mogelijkheid hun materiaal te publiceren. Hun aansporing “*Send to a friend*” onderaan de webpagina's hebben we op onze manier opgevolgd.

Aukjen Nauta
Joke Stemvers